

Δυσλεξία

Δυσλεξία Τι ξέρουμε γι' αυτήν;

Πολλοί στις μέρες μας μιλούν για τη Δυσλεξία και αναρωτιούνται γιατί διαγιγνώσκονται όλο και περισσότερα παιδιά με αυτή, ενώ παλαιότερα δεν υπήρχαν τόσα παιδιά. Άλλοι πάλι συνδέουν τη Δυσλεξία με δυσκολίες που αντιμετωπίζουν τα παιδιά στην ομιλία τους (όχι καλή άρθρωση). Το άρθρο αυτό έχει σκοπό να αποσαφηνίσει τον όρο «Δυσλεξία», ποια είναι τα χαρακτηριστικά της και πώς γίνεται η παρέμβαση.

Τι είναι η Δυσλεξία;

Η δυσλεξία συχνά αναφέρεται ως ειδική μαθησιακή δυσκολία για να δείξει ότι δεν είναι ένα γενικό πρόβλημα μάθησης. Η δυσλεξία είναι μαθησιακή δυσκολία η οποία αρχικά παρουσιάζεται ως μια δυσκολία στην εκμάθηση της ανάγνωσης και αργότερα στην ορθογραφημένη γραφή και ως έλλειμμα ευχέρειας στο χειρισμό γραπτών λέξεων, σε αντίθεση με τον προφορικό λόγο. Επίσης μπορεί να επηρεάζεται και η επεξεργασία των αριθμών.

Η δυσλεξία βιώνεται από παιδιά με επαρκή νοημοσύνη και εκδηλώνεται ειδικά ως περιορισμός στην επεξεργασία οπτικών ή ακουστικών πληροφοριών στη βραχύχρονη μνήμη.

Χαρακτηριστικά

Χωροχρονικός Προσανατολισμός

- Έχει δυσκολίες στην εκτέλεση έργων που προϋποθέτουν προσανατολισμό στον χώρο ή στον χρόνο.
- Συγχέει το αριστερά - δεξιά, Βορρά - Νότο, χθες - αύριο.
- Δυσκολεύεται να διαβάσει σωστά τον χάρτη ή να μάθει την ώρα.

Μνήμη - Μνήμη Ακολουθιών

- Δυσκολεύεται να θυμηθεί και συνεπώς να εκτελέσει μια σειρά προφορικών εντολών (δυσκολία στη βραχυπρόθεσμη μνήμη)
- Να πει τους μήνες με τη σειρά τους, να αριθμήσει ζυγούς αριθμούς, να μάθει την προπαίδεια κ.ά.
- Άριστη μακροπρόθεσμη μνήμη όσον αφορά τις εμπειρίες, τις τοποθεσίες και τα πρόσωπα.
- Φτωχή μνήμη για ακολουθίες, γεγονότα και πληροφορίες που δεν έχουν βιωθεί.
- Συνδέει γεγονότα και γνώσεις με εικόνες και συναισθήματα.

Ανάγνωση – Γραφή

- Παραλείπει, προσθέτει, μεταθέτει, αντικαθιστά και αντιστρέφει γράμματα, συλλαβές, λέξεις ή αριθμούς.
- Καθώς γράφει πηδάει σειρές.
- Συγχέει λέξεις που μοιάζουν οπτικά ή ακουστικά (φάρος-βάρος).
- Παρουσιάζει καθρεφτική ανάγνωση ή γραφή (χα αντί αχ).
- Συγχέει γράμματα κατά τον προσανατολισμό τους στο χώρο ή τη σειρά τους μέσα στη λέξη (δ, σ, ρ, κ.ά.).
- Δυσκολεύεται να τονίσει τις λέξεις.
- Διαβάζει αγνοώντας τα σημεία της στίξης.
- Διαβάζει αγνοώντας το νόημα της πρότασης ή του κειμένου.
- Αρκετές φορές μαντεύει τις λέξεις κατά την ανάγνωση βλέποντας τα πρώτα γράμματα σε αυτές.
- Τα γραπτά του είναι ακατάστατα και δυσανάγνωστα.
- Δυσκολεύεται να αντιγράψει σωστά όσα βλέπει στον πίνακα.
- Ο ρυθμός ανάγνωσης και αντιγραφής είναι αργός.
- Η ικανότητα συγκέντρωσης και προσοχής σε θέματα ανάγνωσης και γραφής κυμαίνεται συνήθως σε χαμηλά επίπεδα.

Ομιλία

- Δυσκολία να εκφράσει τις σκέψεις του.
- Μιλά με αναποτελεσματικές (στην αποτύπωση των ιδεών) φράσεις, αφήνει ελλιπείς τις προτάσεις του.

Μαθηματικά

- Υπολογίζει μετρώντας τα δάχτυλα και χρησιμοποιώντας άλλα τεχνάσματα, ξέρει τις απαντήσεις αλλά δεν μπορεί να τις αποτυπώσει σε χαρτί.
- Μπορεί να μετρήσει μηχανικά, αλλά δυσκολεύεται στη διαχείριση των αριθμών (να μετρήσει αντικείμενα πέραν της δεκάδας, να μεταβεί από δεκάδα σε δεκάδα).
- Μπορεί να κάνει αριθμητικές πράξεις, αλλά αποτυγχάνει με τα προβλήματα (αφηγηματικά) και ειδικά αυτά που περιέχουν δύο πράξεις και πάνω.

Δεξιότητες

- Πρόβλημα με το γράψιμο ή την αντιγραφή, το πιάσιμο μολυβιών γίνεται με ασυνήθιστο τρόπο.
- Δείχνει αδέξιος, ασυντόνιστος, ενώ δυσκολεύεται στην οργάνωση πραγμάτων.
- Δυσκολία με τους λεπτούς χειρισμούς.

Συμπεριφορά

- Είναι υπερευαίσθητος στην κριτική, έχει χαμηλή αυτοπεποίθηση και αποθαρρύνεται εύκολα.
- Αποθαρρύνεται εύκολα και γίνεται συναισθηματικά ευαίσθητος για τη σχολική ανάγνωση ή τα τεστ του.
- Ταλαντούχος συνήθως στη μουσική, τον αθλητισμό, τη ζωγραφική, τους υπολογιστές. Μαθαίνει καλύτερα μέσω της εμπειρίας, της παρατήρησης, και των οπτικών βοηθημάτων.

Συχνότητα

Παλαιότερα, ένας μαθητής που δυσκολευόταν να γράψει ή να διαβάσει, χαρακτηριζόταν έξυπνος αλλά αμελής με τα μαθήματά του, απρόσεχτος, τεμπέλης. Χαρακτηριστικές οι φράσεις «δεν τα παίρνει τα γράμματα, έξυπνος αλλά δε διαβάζει, τεμπελιάζει, δε συμμετέχει στην τάξη». Αν λοιπόν αυτός ο μαθητής είχε αξιολογηθεί από ομάδα ειδικών (Ψυχολόγο, Ειδικό Παιδαγωγό, Λογοθεραπευτή, Εργοθεραπευτή, Παιδοψυχίατρο) και είχε διαγνωστεί η μαθησιακή του δυσκολία, οι χαρακτηρισμοί αυτοί δε θα είχαν ειπωθεί ποτέ.

Στη διεθνή βιβλιογραφία αναφέρεται ότι ένα ποσοστό 8- 10% των παιδιών της σχολικής ηλικίας έχει δυσλεξία, ενώ στην Ελλάδα εκτιμάται γύρω στο **3-4%** στο σχολικό πληθυσμό ηλικίας 6-18ετών .

Ιδέες για να βοηθήσω το παιδί μου...

-Οργανώστε εσείς το χώρο που διαβάζει, αφαιρώντας αρκετά πράγματα που μπορούν να του αποσπούν την προσοχή

-Διδάξτε το παιδί να γράφει με τη χρήση διαφορετικών τεχνικών, όπως γραφή στην άμμο, στον αέρα, πάνω σε σαντιγί, με δακτυλομπογιές ή με το σχηματισμό γραμμάτων με το σώμα, με πλαστελίνη ή ζυμάρι

- Διδάξτε το παιδί τους ήχους των γραμμάτων του αλφαβήτου (π.χ. Α- /α/ αντί άλφα) και παίξτε διάφορα παιχνίδια όπως να αναλύετε συλλαβές ή λέξεις σε γράμματα (π.χ. μήλο→μ.η.λ.ο) ή να ανακαλύπτετε λέξεις με τη σύνθεση γραμμάτων (π.χ. ποια λέξη σου λέω κ.ο.τ.α;)

-Αφήστε το παιδί να διαβάζει δυνατά

-Διαβάστε εσείς πρώτα τις λέξεις ή τις προτάσεις και ταυτόχρονα δείχνετε με το χέρι σας το σημείο και στη συνέχεια αφήστε το να διαβάσει εκείνο

-Χρησιμοποιήστε χάρακα για να μη χάνει τη σειρά όταν διαβάζει προτάσεις ή κείμενο.

-Εξηγήστε τα πράγματα με διαφορετικούς τρόπους και συνδέστε τα με φωτογραφίες, εικόνες από περιοδικά ή τον υπολογιστή

-Φτιάξτε τις συλλαβές, λέξεις, προτάσεις ή κείμενα που έχει να διαβάσει με πιο μεγάλη γραμματοσειρά

- Χρωματίστε τα γράμματα ή την ορθογραφία που θέλετε να μάθει το παιδί με ένα χρώμα κάθε φορά (π.χ. ρα, ρο ή πίνω, κόβω ή νερό, στυλό)

- Ενθαρρύνετε, επιβραβεύστε και δώστε κίνητρα στο παιδί για περισσότερη προσπάθεια

Πηγές:

Μάρκου, Σ.Ν.(1998). *Δυσλεξία. Αριστεροχειρία. Κινητική Αδεξιότητα.*

Υπερκινητικότητα. Θεωρία, διάγνωση και αντιμετώπιση με ειδικές ασκήσεις. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα

Παντελιάδου, Σ. (2000). *Μαθησιακές Δυσκολίες και Εκπαιδευτική Πράξη. Τι και Γιατί.*

Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Hammill, D.D. (1990). *Learning Disabilities: Basic concepts, assessment practices and instructional strategies.* Austin, TXQ Pro-ed.

www.ikid.gr